

Uudenkaupungin kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös

Kaupunginhallitus 27.03.2023 § 82

Valmistelija: Talousjohtaja Anne Takala
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

1. Tilinpäätöksen sisältö

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvien osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (KuntaL 113 §). Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen sisältyy konsernin tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Tilinpäätöksessä esitetään lisäksi liikelaitosten, muiden taseyksiköiden sekä muiden laskennallisesti eriytettyjen liiketoimintojen tilinpäätökset.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

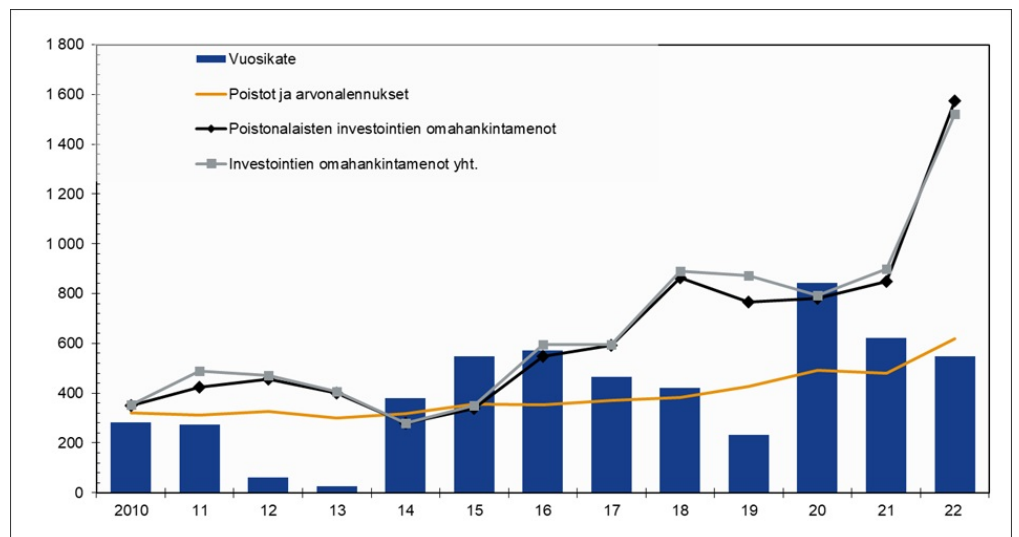
2. Tilinpäätös 2022

Yleistä

Vuosi 2022 pähkinänkuoressa

- Hyvinvointialueen hektinen valmistelu jatkui
- Monitoimijatalo Wintterin rakentaminen alkoi
- Kaupungin strategia päivitettiin
- Kaupungin toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin
- Kaupungin yhtiöiden omistusrakennetta selkiinnytettiin
- Investointien vuosi: kaupungin ja liikelaitosten nettoinvestoinnit olivat yhteensä 22,9 miljoonaa euroa
- Kriisien vuosi: Kolmas koronavuosi - Ukrainan sota alkoi – kymmeniä tuhansia ukrainalaisia turvapaikanhakijoita saapui Suomeen - lähes 300 heistä Uuteenkaupunkiin
- Inflaatio ryöpsähti ja korot nousivat
- Kaupungin työllisyystilanne heikkeni mutta se oli edelleen hyvä
- Kaupungin asukasluku väheni huolestuttavasti
- Kaupungin verotulot kasvoivat 6,4 %
- Kaupungilla oli paljon kertaluonteisia tai tilapäisiä tuloslaskelmavaikutteisia menoja ja tuloja:
Väistötilakustannukset ja ateriapalveluiden lisäkustannukset sekä kertapoistot lähes 4,5 miljoonaa euroa ja pääomasijoitusrahaston purku noin miljoona euroa (tulo)
- Kaupungin alkuperäisen talousarvion noin 3,8 miljoonan euron alijäämä vaihtui 0,2 miljoonan ylijäämäksi
- Kaupungin vuosikate kattoi suunnitelmapoistot mutta ei kertapoistoja
- Kaupungin lainakanta kasvoi 11,7 miljoonaa euroa

Vuosikate, poistot ja investoinnit, €/as. (Uusikaupunki)

Keväällä 2020 alkanut covid-19-pandemia vaikutti jonkin verran palveluihin ja työhön vielä alkutalvesta 2022, mutta viimeisetkin rajoitukset poistuivat keväällä. Etä- ja lähityön yhdistelmästä, hybridityöstä tuli uusi normaali kaikkialla, missä se oli mahdollista. Koronatapauksia oli edelleen mutta ne olivat pääosin lievempiä kuin pandemian alussa.

Kaupungin verotulot yllättivät iloisesti vuonna 2022. Alkuperäisen talousarvion verotuloarvio ylittyi neljällä miljoonalla eurolla. Palvelujen ostot kasvoivat, ja ne ylittivät talousarvion 2,4 miljoonalla eurolla mutta vastaavasti avustukset alittivat talousarvion samalla summalla. Ikäihmisten palvelujen talousarvioon oli varattu 4,2 miljoonaa euroa avustuksiin, lähinnä palveluseteleihin, mutta niihin käytettiin vain 1,6 miljoonaa euroa. Kaupunki joutui ostamaan palveluasumispalvelut -antamaan maksusitoumuksen -, koska isot palvelusetelituottajat eivät jatkaneet palvelusetelisopimuskumppaneina. Kustannukset siirtyivät tällöin avustuksista ostopalveluihin.

Tilikauden tulos oli 1,2 miljoonaa euroa negatiivinen, kun se alkuperäisessä talousarviossa oli 4,1 miljoonaa negatiivinen. Liikelaitosten lopullinen tulos oli 0,5 miljoonaa euroa positiivinen ja kaupungin 1,7 miljoonaa euroa negatiivinen.

Alkuperäisen talousarvion 3,8 miljoonan euron ja syksyllä tarkistetun talousarvion 4,3 miljoonan euron alijäämä kääntyi tilinpäätöksessä niukaksi 0,2 miljoonan euron ylijäämäksi. Toimintatuotot ylittyivät 1,5 miljoonalla eurolla, toimintakulut alittuivat 1,4 miljoonalla eurolla (erikoissairaanhoidon 1,1 miljoonaa euroa), verotulot ylittyivät 1,7 miljoonalla eurolla ja pääomasijoitusrahaston purusta kirjattiin tuloslaskelmaan yli miljoonan euron laskennallinen "tulo". Kaupungin verotulot nousivat 6,4 prosenttia, 4,3 miljoonaa euroa. Tuloveron tuotto nousi 3,5 miljoonalla, 6,3 prosentilla, ja yhteisöveron tuotto 0,5 miljoonalla eurolla. Kiinteistöveron määrä nousi 0,3 miljoonaa euroa. Koko maassa verotulot nousivat 5,3 prosentilla.

Henkilöstökulut nousivat 1,7 %. Toimintakulut nousivat 6,8 %.

Uudenkaupungin sosiaali- ja terveystoimen kustannukset ovat perinteisesti olleet isot muihin kuntiin verrattuna. Uusikaupunki on siis käyttänyt sosiaali- ja terveystoimeen enemmän kuin Uudenkaupungin ikärakenne ja sairastavuus olisi THL:n tilastojen mukaan edellyttänyt. Hoitoketjun toimivuutta on kuitenkin viime vuosina parannettu kehittämällä omien yksiköiden toimintaa ja tekemällä tiivistä yhteistyötä sairaanhoitopiirin kanssa. Vuonna 2020 Uudenkaupungin tarvevakioidut sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioidut menot olivat enää 96 ja terveydenhuollon ja vanhustenhuollon tarvevakioidut menot 92 (siis alle laskennallisen tarpeen). Euroissa "alikäyttö" oli yli 2 miljoonaa euroa.

Ikäihmisten palvelujen, terveystalvelujen ja erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat 5,3 % vuonna 2022. Erikoissairaanhoidon menot olivat vuoden 2021 tasolla.

Kaupungin verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi 7,8 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta. Verorahoitus oli yhteensä 106,1 miljoonaa euroa.

Olellaisia muutoksia toiminnassa

Monitoimijatalo Wintterin rakennushanke käynnistyi helmikuussa 2022 Pohitullin keittiön ja Viikaisten koulun purkamisella. Varsinaiset rakennustyöt alkoivat keväällä. Kohde valmistuu ja otetaan käyttöön vuonna 2025.

Kaupungin konserniyhtiöiden omistusrakennetta ja konsernirakennetta selkiinnytettiin. Kaupunki myi kaksi vuokratotaloyhtiötä (Asunto Oy Paleninrivi ja Kiinteistö Oy Pietolankatu 13) ja päätti neljän vuokratotaloyhtiön fuusiosta. Kiinteistö Oy Sorvako ja Kiinteistö Oy Käätjärvi fuusioitiin 1.1.2023 alkaen kaupungin isoimpaan vuokratotaloyhtiöön, Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratotaloihin. Kaupunki osti Yara Oy:n osuuden Kiinteistö Oy Kulhankarista ja yhtiö fuusioidaan vuoden 2023 aikana Vuokratotaloihin.

Yardia Oy lunasti Lounaisrannikon Osuuspankin yhtiö osakkeet itselleen, ja yhtiö siirtyi kokonaan kaupungin omistukseen.

Työllisyyspalvelut siirrettiin 1.8.2022 sosiaalipalveluista elinkeinopalveluihin, ja palvelualueen nimi muutettiin elinkeino- ja työllisyyspalveluiksi.

Uudenkaupungin kaupungin jätehuoltopalvelujen viranomaistoiminnot siirtyivät 1.1.2022 Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalle. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy järjestää kuntien puolesta varsinaiset jätehuoltopalvelut ja jäteneuvonnan.

Suomeen saapui kymmeniä tuhansia pakolaisia Ukrainasta. Ensimmäiset tilapäisen suojelun tarpeessa olevat perheet saapuivat Uuteenkaupunkiin maaliskuussa. Kasvun ja oppimisen palveluihin perustettiin vuoden aikana viisi uutta valmistavan opetuksen (valmo) -ryhmää sekä yksi varhaiskasvatusryhmä. Ukrainalaisia oppilaita oli vuoden mittaan kouluissa 30–50. Maahanmuuttajataustaisten lasten määrä on kasvanut, ja Suomi toisena kielenä (S2) -opetukseen panostettiin merkittävästi niin varhaiskasvatuksessa kuin esi- ja perusopetuksessa.

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi 26 oppilaalla ja varhaiskasvatuksen 92 lapsella. Kaupunki vuokrasi tilat uudelle

päiväkotiyksikölle. Päiväkoti Aurinkolinna aloitti toimintansa keväällä 2022.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen ennakkoluuloton kehittämistyö palkittiin joulukuussa 2022 valtakunnallisella Kuntatyö2030 kehittämiskulttuurin luominen -palkinnolla. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle työllisti koko organisaatiota. Suuri osa vuoden 2022 aikana päätetyistä kaupungin toiminnallisista ja muista muutoksista tuli voimaan vuoden 2023 alussa. Vuoden alussa tulivat voimaan myös sopimusten ja omaisuuden siirrot sekä henkilöstön siirtyminen liikkeen luovutuksella Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, Varhalle, samoin kaupungin ja Varhaan väliset vuokrasopimukset.

Monet kaupungin palvelut toimivat väistötiloissa sekä sisäilmaongelmien että korjaus- ja rakentamishankkeiden takia.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut			
Kaupunki ja liikelaitokset, 1 000 €	2022	2021	Muutos %
Toimintatuotot	28 160	29 494	-4,5 %
Valmistus omaan käyttöön	878	537	63,5 %
Toimintakulut	-127 535	-119 210	7,0 %
Toimintakate	-98 498	-89 180	10,4 %
Verotulot	72 183	67 853	6,4 %
Valtionosuudet	33 948	30 427	11,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	87	168	-48,2 %
Muut rahoitustuotot	1 256	1 216	3,3 %
Korkokulut	-465	-492	-5,4 %
Muut rahoituskulut	-307	-377	-18,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	571	515	10,9 %
Vuosikate	8 205	9 615	-14,7 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 918	-7 438	-7,0 %
Kertaluonteiset poistot	-2 465	0	
Satunnaiset tuotot	0	613	-100,0 %
Tilikauden tulos	-1 178	2 783	-142,3 %
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	316	309	2,2 %
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	0	
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	1 049	-9	-11212,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	187	3 082	-93,9 %
Tunnusluvut:			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	22,2	24,9	
Vuosikate/Poistot, %	87,4	129,3	
Vuosikate, €/asukas	543,2	621,8	
Asukasmäärä	15 105	15 463	

Kaupungin ja liikelaitosten vuosikate oli 8,2 miljoonaa euroa positiivinen. Se heikkeni 1,4 miljoonalla eurolla vuodesta 2021.

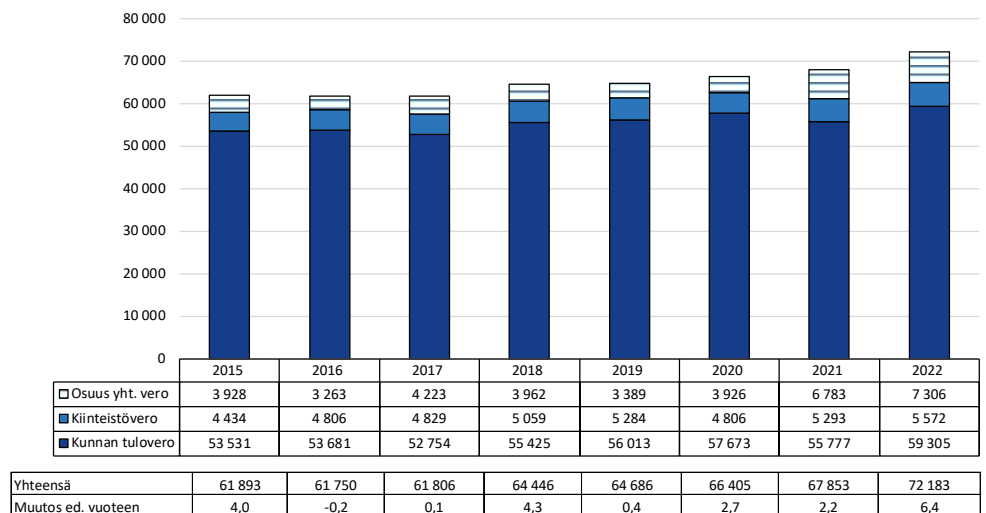
Verotulot ja valtionosuudet

Kaupungin verotulot nousivat 6,4 %, 4,3 miljoonaa euroa vuonna 2022. Tuloveron tuotto kasvoi 3,5 miljoonalla eurolla (6,3 %), osuus yhteisöveron tuotosta noin 500 000 eurolla (7,7 %) ja kiinteistöveron tuotto noin 280 000 eurolla (5,3 %). Koko maassa kuntien verotulot nousivat 5,3 %.

Uudenkaupungin käyttötalouden valtionosuudet olivat 33,9 miljoonaa euroa. Ne nousivat 3,5 miljoonalla eurolla vuodesta 2021, koska sekä verotulotasaus ja peruspalvelujen valtionosuus, että veromenetysten kompensatio nousivat.

Verotulot ja valtionosuudet (verorahoitus) olivat yhteensä 106,1 miljoonaa euroa (98,3 milj. euroa v. 2021). Ne kasvoivat 7,8 miljoonalla eurolla.

Uudenkaupungin verotulot 2015–2022 (1 000 €)

Henkilöstö ja henkilöstömenot

Uudenkaupungin kaupungin palveluksessa olevan vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 904 henkilöä. Henkilöstömäärä väheni 7 henkilöllä.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden lopussa määräaikaiset mukaan lukien 1 159 työntekijää (1 164 vuonna 2021).

Hallinto-, ja elinvoimapalvelujen henkilöstökulut pysyivät samalla tasolla vuoteen 2021 verrattuna. Teknisten ja ympäristöpalvelujen henkilöstökulut kasvoivat 0,7 %, kasvun ja oppimisen palvelujen 7,8 % sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen 5,2 %. Sosiaali- ja terveystalouden henkilöstökulut laskivat 1,3 % vuodesta 2021.

Sairaus- ja vuosilomasijaisten palkkakulut ja erilliskorvaukset nousivat 349 000 euroa.

Kun Uudenkaupungin käyttötalouden palkkoja/asukas verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon, että Uusikaupunki on vuoden 2022 loppuun saakka järjestänyt perusterveydenhuollon palvelut Uudenkaupungin lisäksi neljälle muulle Vakka-Suomen kunnalle. Terveyspalveluissa oli vuoden lopussa 205 henkilöä.

Kaupungin ja liikelaitosten palkat ja palkkiot olivat yhteensä 43,2 miljoonaa ja henkilöstömenot 54,9 miljoonaa euroa, lähes 40 % kaupungin poistot sisältävistä ulkoisista käyttötalousmenoista.

Palvelussuhde 31.12. Palvelukeskuksittain	2019 yhteensä	2020 yhteensä	2021 yhteensä	2022 yhteensä	Muutos % ed. vuoteen
Kaupunki yhteensä	1 111	1 130	1 164	1 159	-0,4 %
Vakinaiset	884	903	911	904	-0,8 %
Määräaikaiset	227	227	253	255	0,8 %
- joista työllistetyt	14	10	17	24	41,2 %
Liikelaitokset	14	14	14	15	7,1 %
Vakinaiset	14	14	14	13	-7,1 %
Määräaikaiset	0	0	0	2	
- joista työllistetyt	0	0	0	0	

Käyttötaloustuotot ja -kulut

Uudenkaupungin kaupungin (ilman liikelaitoksia) käyttötalouden toimintatuottojen toteutumisaste oli 103,2 prosenttia ja toimintakulujen 100,8 prosenttia. Toimintakate (toimintatuotot – toimintakulut ilman poistoja) alitti talousarvion 263 000 eurolla. Kaupungin poistot sisältävä käyttötalouden alijäämä (nettomenot ilman liikelaitoksia) oli 108,4 miljoonaa euroa, 1,1 miljoonaa euroa talousarviota pienempi. Toimintakate nousi noin 9 miljoonaa euroa ja poistot sisältävät nettomenot 11 miljoonaa euroa vuodesta 2021.

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten vuoden 2022 käyttötalouden nettomenot (toimintakate + poistot) olivat 107,9 miljoonaa euroa. Ne nousivat 11,7 %, 11,3 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

Kaupungin ja liikelaitosten poistot olivat noin 9,4 miljoonaa euroa. Ne nousivat 2 miljoonalla eurolla. Poistoissa ovat mukana Pohitullin keittiön ja Viikaisten koulun purkamisesta johtuvat yhteensä noin 2,5 euron kertapoistot.

ulkoiset, sisäiset ja mukana poistot Toimielin, 1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut + poistot		Toimintakate + poistot		Muutos %
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	6 858	6 740	-11 886	-10 992	-5 029	-4 253	18,2 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	18 590	17 080	-25 069	-20 076	-6 479	-2 996	116,3 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 238	1 702	-29 280	-26 178	-27 042	-24 476	10,5 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	682	380	-5 375	-5 141	-4 693	-4 760	-1,4 %
Sosiaali- ja terveystoimet	16 791	18 488	-82 037	-79 399	-65 246	-60 911	7,1 %
Kaupunki yhteensä	45 159	44 390	-153 647	-141 785	-108 488	-97 396	11,4 %
Liikelaitokset	6 989	7 046	-6 382	-6 268	607	778	-22,0 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	52 148	51 436	-160 029	-148 053	-107 881	-96 617	11,7 %

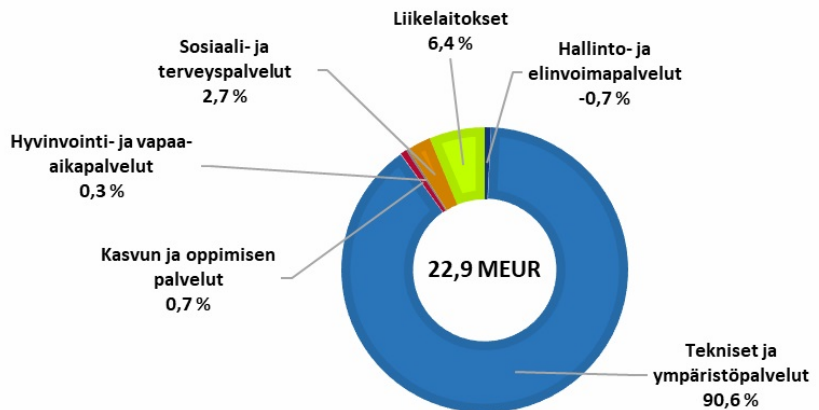
Investoinnit

Kaupungin ja liikelaitosten bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 23,5 ja nettoinvestoinnit 22,9 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus nettoinvestoinneista oli 21,4 miljoonaa euroa ja liikelaitosten 1,5 miljoonaa. Investointimenot nousivat 68,4 % edellisestä vuodesta.

Kaupungin kiinteistöjen ylläpitokorjaukseen, moniin pieniin kohteisiin, käytettiin 1,1 miljoonaa euroa. Euromääräisesti isoimmat yksittäiset investoinnit olivat monitoimijatalo Wintteri (9 255 000 euroa), A-sairaalan korjaukset (2 627 000 euroa), Kalannin koulu (1 263 000 euroa), liikekeskustan elävöittäminen (1 100 000 euroa), Merituulikoti (757 000 euroa), väistötilojen rakentaminen (560 000 euroa), Sorvakonniemen liikennejärjestelyt ja ranta-alueiden suunnittelu (545 000 euroa), sekä Autotehtaankatu (499 000 euroa). Kaupungin investointimenojen toteutumisaste oli 64,1 %.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen investoinnit olivat noin 1,3 miljoonaa euroa, 76,8 % budjetoidusta ja Vakka-Suomen Veden 190 000 euroa, 47,6 % suunnitellusta.

Investoinnit 2022, kaupunki ja liikelaitokset

Liikelaitosten toiminta 2022 ja muutokset toiminnassa

Uudellakaupungilla on kaksi kuntalain mukaista liikelaitosta: Uudenkaupungin Vesi liikelaitos ja Vakka-Suomen Vesi liikelaitos.

Liikelaitokset eivät vuonna 2022 ylittäneet valtuuston hyväksymiä investointi- ja lainatasoja.

Liikelaitokset eivät ottaneet vuoden aikana uutta lainaa, vaan maksoivat niitä vauhdilla pois. Vakka-Suomen Veden lainamäärä laski yli 0,7 miljoonalla ja Uudenkaupungin Vedellä ei ollut enää lainkaan lainaa vuoden lopussa. Liikelaitosten lainamäärä laski yhteensä runsaalla miljoonalla eurolla.

Liikelaitokset maksoivat ensi kertaa vuosiin kaupungille korkoa peruspääomasta; Uudenkaupungin Vesi 84 000 euroa ja Vakka-Suomen Vesi 25 000 euroa.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen toimintavuosi oli liikelaitokselle hyvä. Tilikauden tulos ylitti talousarvion 86 prosentilla ja kannattavuus kuitenkin laski vuodesta 2021. Liikelaitoksen rahatilanne oli hyvä. Vuonna 2023 taksoja joudutaan kustannusten nousun takia korottamaan.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla. Tilikauden ylijäämä laski 190 000 eurosta 114 000 euroon. Tilikauden ylijäämätavoite kuitenkin ylittyi, tavoite 44 000 euroa ja toteutunut 114 000 euroa. Liikelaitoksen kannattavuus pysyi kohtuullisella tasolla ja sen talous on vakaa. Liikelaitoksen lainakanta oli 3,9 miljoonaa euroa eli lähes kaksi kertaa sen liikevaihto ja yli kolmannes liikevaihdosta käytetään lainojen lyhennyksiin.

Kokonaismenot

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten ulkoiset kokonaismenot (varsinaisen toiminnan lähinnä käyttötalouden menot, investointimenot ja rahoitustoiminnan menot) olivat 167 miljoonaa euroa, 29 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Kasvusta puolet johtuu siitä, että helmikuussa 2022 liikkeeseen lasketulla 28 miljoonan euron joukkovelkakirjalainalla korvattiin lyhytaikaisia lainoja ja lainojen lyhennys kirjataan menoksi.

Lainat ja vastuut

Uudenkaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 55,6 miljoonaa euroa, 3 680 euroa/asukas. Lainamäärä nousi 11,7 miljoonalla eurolla.

Konsernin lainakanta oli 90,4 miljoonaa euroa eli 5 986 euroa/asukas. Se nousi 21,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Konsernin lainakanta on kasvanut voimakkaasti, koska kaupungin

investointitaso on korkea ja kaupungin kokonaan tai pääosin omistamat kiinteistöyhtiöt ovat rakentaneet yrityksille uusia toimitiloja ja vuokrataloyhtiöt ovat tehneet isoja peruskorjauksia. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin lainamäärä nousi 184 miljoonalla eurolla, ja Uudenkaupungin kaupungin osuus tästä oli lähes 11 miljoonaa euroa. Muiden konserniyhteisöjen lainakanta pysyi ennallaan.

Kuntien lainakanta oli ennakkotietojen mukaan vuoden lopussa 18,5 mrd. euroa, 3 359 euroa asukasta kohden. Se laski 2,9 % vuodesta 2021.

Kaupunki laski vuoden 2022 alussa muutamaa viikkoa ennen Ukrainan sodan alkua ja korkojen nousua liikkeeseen 28 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan Wintterin rahoittamista varten. Laina-aika on viisi vuotta ja lainan kiinteä korko on noin 0,45 %. Liikelaitokset eivät ottaneet vuoden aikana uutta lainaa.

Negatiivisten korkojen aika päättyi – 12 kk Euribor nousi alkuvuoden -0,5 %:n tasosta 3,3 %:iin vuoden 2022 loppuun mennessä. Kaupunki järjesteli helmikuussa 2022 koronvaihtosopimuksia uudelleen. Se teki uuden 40 miljoonan euron koronvaihtosopimuksen, joka tulee voimaan portaittain helmikuuhun 2027 mennessä. Vuoden 2022 lopussa suojausten määrä oli 20 miljoonaa euroa.

Rahavarat ja vakavaraisuus

Kaupungin rahavarat (sijoitukset ja kassavarat) olivat 8,4 miljoonaa euroa. Ne laskivat 0,4 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Liikelaitosten kassatilanne oli hyvä.

Uudenkaupungin omavaraisuusaste oli 55,2 % ja konsernin 45,5 %. Omavaraisuusaste laski edellistä vuodesta. Hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta, mutta siihen pääsee vain erittäin harva kunta. Vuonna 2021 kaikkien kuntien omavaraisuusaste oli 59 % ja Uudenkaupungin kanssa vastaavankokoisten kuntien 48 %.

Konserni

Uudenkaupungin Satama Oy:n liikevaihto pysyi vuoden 2021 tasolla. Yhtiön kannattavuus oli erinomainen ja sen tase on erittäin vahva. Uudenkaupungin kaupunki omistaa Sataman koko osakekannan.

Kaupungin vuokra-asuntojen käyttöaste oli pääosin yli 95 % (tav. min. 95 %), mutta Uudenkaupungin vuokratalojen osalta 80,65 %. Remontit vuokrataloissa jatkuivat.

Kaupungin konsernirakennetta selkiinnytettiin ja konserniohje päivitettiin. Kaupunki myi kaksi vuokra-asuntoyhtiötä, Asunto Oy Paleninrivin ja Kiinteistö Oy Pietolankatu 13:n, ja osti Yara Oy:n osuuden Kiinteistö Oy Kulhankarista. Kaksi vuokrataloyhtiötä,

Kiinteistö Oy Sorvakko ja Kiinteistö Oy Käätyjärvi, fuusioitiin Kiinteistö Oy Vuokrataloihin. Yardia Oy siirtyi kokonaisuudessaan kaupungin omistukseen.

Konsernin vuosikate oli 87,8 % poistoista (tavoite 100 %) ja investointien tulorahoitusaste 35 %.

Uudenkaupungin konsernin lainat ja vastuut olivat vuoden lopussa 105,3 miljoonaa euroa eli 6 970 euroa / asukas (tavoite: lainat max. 8 000 euroa/asukas). Koko maassa konsernilainakanta oli koko maassa 7 650 euroa/asukas vuonna 2021.

Konsernin omavaraisuusaste heikkeni 51 %:sta 45,5 %:iin ja suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 51 %:sta 61,2 %:iin. Vuonna 2021 kuntakonsernien omavaraisuusaste oli 42,3 %.

Talouden kehitys ja tasapaino

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Kirjanpidollista tasapainoa kuvataan kertyneellä yli-/alijäämällä.

Kunnan talous on tasapainossa, jos vuosikate riittää poistoihin ja poistojen määrä kattaa investoinnit. Uudessakaupungissa vuosikate oli vuonna 2022 noin 87,4 % poistoista ja investointien tulorahoitusprosentti 35,7. Vuosikate riitti suunnitelmanmukaisiin poistoihin mutta ei kertapoistoihin. Talous oli heikkenevä.

Tasapainoa ei arvioida yksittäisen vuoden perusteella vaan useamman vuoden kumulatiivisena kertymänä.

Konsernitasolla investointien tulorahoitusprosentti oli 34,8 %

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

Kaupunki + liikelaitokset	2022	2021
Vuosikate, €/asukas	543	622
Vuosikate/poistot, %	87	129
Investointien tulorahoitus, %	36	70
Kassan riittävyys, pv	31	32
Lainakanta, 1 000 €	55 583	43 903
Lainat, €/asukas	3 680	2 839
Omavaraisuus, %	55	60
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56	48
Konserni	2022	2021
Konsernin omavaraisuus, %	45	51
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	90 417	68 899
Konsernin lainat, €/asukas	5 986	4 456

Tilikauden ylijäämä ja taseen kumulatiivinen ylijäämä

Tilikauden ylijäämä oli 0,2 miljoonaa euroa. Taseen kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden lopussa 17,8 miljoonaa euroa, 1 179 euroa/asukas.

Tulevaisuuden näkymät

Uudenkaupungin kaupungin asukasmäärä on kääntynyt laskuun, ja muuttoliike on negatiivinen. Pitkään jatkuessaan väestön väheneminen ja ikääntyminen johtavat kaupungin näivettymiseen. Asukasmäärään voidaan vaikuttaa vain vakaalla työpaikkatarjonnalla ja maahanmuuton lisääntymisellä.

Kuntien palvelurakenne muuttui ratkaisevasti, kun sosiaali- ja terveystoimi sekä pelastustoimi siirtyivät ns. isommille harteille, hyvinvointialueille (HVA) 1.1.2023. Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi ja taloudellinen liikkumavara kapeni. Kaupungin toiminnan ja talouden analyysi tehdään keväällä 2023 ja organisaatio ja palvelumallit tarkistetaan nekin vuonna 2023. Koska sotepalvelut siirtyvät vuoden 2023 alussa hyvinvointialueille, samassa yhteydessä arvioidaan muuttoliikkeen ja ikärakenteen vaikutus talouteen.

Sote- ja pela-kiinteistöt jäivät kaupungin omistukseen ja vastuulle, ja hyvinvointialue vuokraa kaupungilta soten käytössä olevat toimitilat kolmeksi vuodeksi (+ 1 vuoden optio). Kaupungin kiinteistöjen omistus- ja hallintavaihtoehdot selvitetään vuonna 2023.

Uudenkaupungin monitoimijatalo Wintteri valmistuu ja otetaan käyttöön vuonna 2025. Kaupungin lainakanta ja vastuut kasvavat. Käyttökustannukset ja kulut nousevat, ja vuosikate heikkenee.

Vuosi 2023 tulee olemaan taloudellisesti kohtuullinen, koska sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotulossa. Kunnille tilitetään vielä alkuvuonna verotuloja vuodelta 2022 vuoden 2022 jakoperusteiden mukaisesti. Vuoden 2023 talousarvion tulos on 1,3 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosi 2024 tulee olemaan alijäämäinen verotulojen vähenemisen sekä terveyskeskuksen purkukustannusten ja siitä tehtävän kertapoiston takia.

Suuri osa kaupungin yksiköistä toimii rakennusten peruskorjaamisen ja uudisrakentamisen takia väistötiloissa vuosina 2021–2026.

Henkilöstön rekrytointivaikeudet kasvavat. Henkilöstön rekrytointiongelmia on lähes kaikilla sektoreilla.

Ukrainalaiset voivat maaliskuusta 2023 alkaen hakea kotikuntaa Suomesta. Kotikunnan saamisen jälkeen Ukrainasta paenneet siirtyvät vastaanottopalveluista kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden sekä oppivelvollisuuden piiriin.

Maahanmuuttajataustaisten asukkaiden määrä ja palvelujen tarve on moninkertaistunut muutamassa vuodessa ja kasvu jatkunee lähivuosina.

Valtionosuuksien uusi pysyvä taso vahvistuu vasta syksyllä 2023. Uuden hallituksen hallitusohjelma ja mahdolliset säästötoimenpiteet voivat leikata verotuloja ja valtionosuuksia.

Covid-19-pandemian vaikutus toimintaan ja talouteen 2022

Terveyspalvelut jatkoi koronarokotuksia ja purki korona-aikana patoutunutta hoitotarvetta. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi Uudenkaupungin kaupungille yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana 1,4 miljoonaa euroa valtionavustusta koronakustannusten kattamiseen. Tästä noin 0,8 miljoonaa kohdistui Uuteenkaupunkiin. Avustus ei kattanut kaikkia ylimääräisiä menoja. Avustus kirjattiin terveyspalvelujen tuloksi.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus allekirjoittaa vuoden 2022 tilinpäätöksen ja antaa tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että - tilikauden tuloksesta tehdään tilinpäätöksen sivun 72 mukaiset tilinpäätösjärjestelyt ja tilikauden ylijäämä 186 554,04 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta 31.03.2023 § 19

Kaupunginjohtaja Atso Vainio ja laskentapäällikkö Jukka Jokiranta esittelevät tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle.

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta merkitsee saadut selvitykset tiedoksi ja ottaa ne huomioon arviointikertomusta laadittaessa.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että kaupunginjohtaja Atso Vainio poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 10.46.

Merkittiin, että varhaiskasvatuksen johtaja Annina Kiiveri saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 10.57.

Merkittiin, että laskentapäällikkö Jukka Jokiranta poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 11.01.

Tarkastuslautakunta 05.05.2023 § 42
1358/02.06.01.03/2023

Tilintarkastaja esittää vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksymistä sekä vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta päättää

- esittää tilintarkastuskertomuksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle,
- esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2022 tilinpäätös hyväksytään ja tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
